

การเพาะเห็ดถั่ง

การเพาะเห็ดในถั่งพลาสติก เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับเกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป เนื่องจากในแต่ละพื้นที่จะมีวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่แตกต่างกัน เช่น ชี้เลื่อยไม้ยางพารา ชี้เลื่อยไม้เบญจพรรณ ชานอ้อย การเพาะเห็ดถั่งสามารถทำได้หลายวิธี

วัสดุอุปกรณ์

1. วัสดุเพาะ เช่น ชี้เลื่อยไม้ยางพารา ไม้เบญจพรรณ ชานอ้อย ฯลฯ
2. แม่เชื้อเห็ดในเมล็ดข้าวฟ่าง (เห็ดชนิดที่ต้องการ)
3. ถั่งพลาสติกทนร้อน ขนาด $6 \frac{3}{4} \times 12 \frac{1}{2}$ นิ้ว หรือ 8×12 นิ้ว
4. คอขวดพลาสติกเส้นผ่านศูนย์กลาง $1 \frac{1}{2}$
5. สำลี ยางรัด
6. ถังนึ่งก้อนเห็ด (อาจใช้ถังน้ำมัน 200 ลิตร)
7. โรงเรือนบ่มเส้นใย และโรงเรือนเปิดดอกแยกกัน

สูตรการเพาะเห็ด

ชี้เลื่อยไม้ยางพาราแห้ง	100	กิโลกรัม
รำละเอียด	5	กิโลกรัม
ปูนขาว	1	กิโลกรัม
ยิปซั่ม	2	กิโลกรัม
ดีเกลือ	200	กรัม

วิธีการเพาะ

นำส่วนผสมทั้งหมดที่เตรียมไว้ โดยเอาชี้เลื่อยเทลงก่อนจากนั้นนำวัสดุที่เหลือ รำละเอียด ยิปซั่ม ปูนขาว ผสมคลุกเคล้าให้เข้ากัน สม่่าเสมอ แล้วนำดีเกลือผสมน้ำ 10 ลิตร รดให้ทั่วกองผสมคลุกเคล้าให้เข้ากันอีกครั้งหนึ่ง แล้วปรับความชื้น โดยใช้น้ำรดตรวจดูความชื้นโดยมือบีบดูจะต้องไม่มีน้ำไหลออกมาตามมือหรือไม้แห้ง เมื่อคลายมือจะไม่แตกออกจากกัน (ความชื้น ๗๕-๘๐ %) จากนั้นนำส่วนผสมทั้งหมดบรรจุใส่ถั่งพลาสติกทนร้อน แล้วกดหรือทุบให้แน่นพอประมาณให้ได้น้ำหนัก ๘ ชีด ถึง 1 กิโลกรัม รวมปากถั่งบีบอากาศออก สวมคอขวดพลาสติก ดึงปากถั่งพับลงให้ตึงและรัดยางแน่น กับคอขวดอุดจุกสำลีให้แน่นพอประมาณ ปิดด้วยกระดาษหรือผ้าครอบพลาสติก

การนึ่งฆ่าเชื้อ

นึ่งฆ่าเชื้อด้วยหม้อนึ่งลูกทุ่ง โดยใช้ถังน้ำมัน 200 ลิตรนึ่งที่อุณหภูมิ ๗๐-๑๐๐ องศา นานติดต่อกัน ๓-๔ ชั่วโมง หลังจากได้เวลาครบกำหนดแล้วทิ้งไว้ให้เย็น จึงนำหัวเชื้อในเมล็ดข้าวฟ่างหยอดลงที่ถั่ง ๆ ละ ๑๕-๒๐ เมล็ด ใส่คอขวดพลาสติก ปิดสำลีโดยเร็ว โดยปฏิบัติในพื้นที่สะอาดไม่มีลมโกรก หัวเชื้อเมล็ดข้าวฟ่าง 1 ขวด หยอดลงถั่ง

เห็ดได้ ๓๐-๕๐ ถุง แล้วนำไปป่มในที่มือากาศถ่ายเทสะดวก เส้นใยจะเจริญเต็มถุง ๒๕-๔๐ วัน ขึ้นกับชนิดของเห็ด เมื่อเส้นใยเดินเต็มถุงค้ดเฉพาะที่ม่มีการปนเปื้อนของเชื้อรา และแมลงมาเปิดในโรงเรือนเปิดดอก

หม้อนึ่งลูกทุง

การเปิดดอกโรงเรือนเพาะเห็ด

การเปิดถุงโดยเอาหน้ยาง สำลืออก ถอดคอกขวดออกแล้วพับถุงเข้าที่เดิม โดยปกติโรงเรือนเปิดดอกจะมีขนาด ๔X๖ หรือ ๖X๑๒ เมตร หลังคาและด้านข้างจะใช้หญ้าคาหรือจากพื้นโรงเรือนควรปูด้วยทราย ซึ่งรักษาความสะอาดได้ง่าย และเก็บความชื้นได้ดี ทำชั้นวางก้อนเชื้อโดยใช้เนื้อแข็งหรือเหล็กเป็นรูปตัว H หรือตัว A หรือชั้นแขวนพลาสติกก็ได้ แล้วนำก้อนเชื้อที่เดินเต็มแล้ววางซ้อนบนชั้นตามแนวอนสูงประมาณ ๑๐ ชั้น แล้วแกะกระดาษ จุกสำลืออก

ก้อนเชื้อเห็ดที่หัวเชื้อเดินเต็มถุง

การให้น้ำ/การเก็บผลผลิต

รดน้ำวันละ ๒-๖ ครั้ง ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศโดยสเปรย์น้ำเป็นฝอย ระวังอย่ารดน้ำในถุงเพาะจะเน่าและเสียเร็ว รักษาความชื้นในโรงเรือนให้มาก ๗๐ %

เก็บผลผลิตได้เมื่อดอกบานเต็มที่ แต่ชอบหมวกยังไม่บานย้วย เมื่อเก็บดอกถุ่นแรก อีกประมาณ ๗-๑๐ วัน ดอกถุ่นต่อไปจะทยอยออกมาอีก ก้อนเชื้อเห็ดสามารถเก็บดอกได้นานประมาณ ๓ เดือน

ดอกเห็ดพร้อมเก็บ

